

บรรณานุกรม

- กุลขำรัตน์ ทัศนีย์. (2547). ความตระหนักคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในวิชาฟิสิกส์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กำธน สินธวานนท์. (2539). “ภูมิปัญญาชาวบ้าน”. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. เล่มที่ 19: 245 – 246.
- กฤษณีย์ ปิตรีศน์. (2548). ผลของการใช้ชุดฝึกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำโครงการวิทยาศาสตร์ที่พัฒนามาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กฤษณา วงษาสันต์. (2545). วิถีไทย. กรุงเทพฯ: เวิร์คเวฟ เค็ดคูเคชั่น.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). สรุปผลการประชุมสัมมนา เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนจากภูมิปัญญาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมวิชาการ. (2544). ท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2545). ท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กองวิจัยทางการศึกษา, กรมวิชาการ. (2540). ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: กองการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ.
- โครงการพัฒนาสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา. (2545). ภูมิปัญญาชาวบ้านไทย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- จกพันธ์ เพียรพนัสศักดิ์. (2543). ภูมิปัญญาชาวบ้านในพิธีกรรมของชุมชนกะเหรี่ยง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนนอกระบบ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จันจิรา ทิพย์วงศ์. (2552). การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านวิทยาศาสตร์มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์เพิ่มเติม เรื่อง นาข้าวสันป่าตอง. ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- จารุวรรณ ธรรมวัตร. (2542). “ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนาชุมชน”. **ภูมิปัญญาอีสาน 2**.
ที่ระลึกงานฌาปนกิจศพ นายลิต จันท์เกษม ณ เมรุวัดพระบรมธาตุ อำเภอตระการพืชผล
จังหวัดอุบลราชธานี วันที่ 12 ธันวาคม 2546.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2542). “ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดทรัพยากร”. **วารสารทิศไท**. 7, (สิงหาคม
2542) : 1 – 10.
- นิคม ชมพุดอก. (2544). **การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น**. สถาบันวิจัยสังคม
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิตรา จันดีรังสี. (2552). **ผลการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับเครื่องมือดักจับสัตว์พื้นบ้านสำหรับ
การสอนวิทยาศาสตร์ เรื่องพฤติกรรมสัตว์**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นงลักษณ์ วงศ์ประเสริฐ และคณะ. (2541). **การศึกษาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียน
การสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแพร่.
พิษณุโลก**. การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มัลลิกา นิตยาพร. (2544). **ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- ลัดดา ศีลาน้อย. (2544). **การสอนสังคมศึกษาระดับประถมศึกษา**. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นัยนา อุปกุล. (2547). **การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้
ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่**. ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์นการพิมพ์.
- ประเวศ วะสี. (2544). **ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท เล่มที่ 2**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
อัมรินทร์ปริ้นติ้งกรุ๊ป.
- ประเวศ วะสี. (2546). **ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท เล่มที่ 1**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
อัมรินทร์ปริ้นติ้งกรุ๊ป.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอังฉรา ชำนิประศาสน์. (2545). **แนวการศึกษาค้นคว้า
วิชาการแบบวิจัย**. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.

- วิมลศิริ สุริภาสพรพงศ์. (2550). การสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน:
กรณีศึกษา การทำข้าวหลามในชุมชนพระงาม จังหวัดนครปฐม.
สาขาวิชาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิสากุล กองทองนอก. (2543). การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วัชร สุขใจ. (2551). การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานวิชาการของโรงเรียนบ้านยางครก อำเภอ
อมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). ชุดฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา
ระดับสูง เล่ม 3 บริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.
กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). การพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของ
ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่ออนาคต.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2547). การจัดการเรียนการสอนภูมิปัญญาท้องถิ่น
และพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่ออนาคต. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2545). ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการสื่อสารวัฒนธรรม
ไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2547). ภูมิปัญญาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- สามารถ จันทร์สุรย์. (2543). “ภูมิปัญญาชาวบ้านคืออะไร”. ใน ภูมิปัญญาชาวบ้าน. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สายสุนีย์ หมอคู. (2549). การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้เรื่อง ของเล่นพื้นบ้าน.
ศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุริวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. (2547). ภูมิปัญญาชาวบ้านภาคใต้. สงขลา: โรงพิมพ์สงขลาการพิมพ์.



- สุชัย วงศ์เวสซ์. (2550). ผลการใช้รูปแบบกระบวนการคิดสร้างสรรค์เพื่อสอนเขียนนิทาน
อนุรักษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำเนียง สร้อยนาคพงษ์. (2543). “ภูมิปัญญาชาวบ้าน: สายใยแห่งองค์ความรู้”. วารสารก้าวไกล.
5, 11 (มีนาคม 2543): 6 – 15.
- สมยศ มีเทศ. (2543). การจัดการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
คุรุสภา.
- สุรเชษฐ เวชชพิทักษ์. (2547). รากฐานแห่งชีวิต วัฒนธรรมชนบทกับการพัฒนา. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์หมู่บ้าน.
- สุทธนันท์ ปรัชชญพถุทธิ์. (2544). คุรุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บริษัท
อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- สิริกร ไชยมา. (2544). ภูมิปัญญาในวิถีชีวิตชาวล้านนา. แพร่: สหวิทยาเขตเวียงโกศัย.
- ศรียรัตน์ บุญศรี และคณะ. (2541). การศึกษาสภาพและปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในการ
จัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดน่าน.
พิษณุโลก. การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อรรณพ ใฝ่เอ๋ย. (2547). การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1.
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อัจฉรา วรหาญ. (2550). การจัดโครงการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนวัดปางเตม อำเภอ
สะเมิง จังหวัดเชียงใหม่. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อรุณศรี อนันตรศิริชัย. (2543). การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนจากภูมิปัญญา
ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เอกวิทย์ ฌ กลาง. (2544). ภูมิปัญญาชาวบ้านสี่ภูมิภาค. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอกวิทย์ ฌ กลาง. (2544). ภาพรวมภูมิปัญญาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บริษัท
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- | | |
|----------------------------|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ชาติชาย เวศตัน | อาจารย์โรงเรียนบ้านทุ่ง |
| 2. อาจารย์แสวง หลุยบุญเป็ง | อาจารย์โรงเรียนบ้านบ่อหลวง |
| 3. อาจารย์กัลยา ประสานเนตร | อาจารย์โรงเรียนชุมชนบ้านท่าข้าม |
| 4. อาจารย์มัทนา เสียงแจ่ม | อาจารย์โรงเรียนบ้านทุ่งโป่ง |
| 5. อาจารย์สุภัทร จ๊ะเขิว | อาจารย์โรงเรียนสอคพิทยาคม |

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ของครูสังกัดศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูสังกัดศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูสังกัดศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 5 ซึ่งผู้วิจัยขอความกรุณาครูสังกัดศึกษาได้โปรดเลือกเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านมีความคิดเห็นมากที่สุดเพียงข้อเดียวจากตัวเลือกที่มีทั้งหมด 5 ระดับดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาในระดับปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยขอขอบคุณครูสังกัดศึกษาทุกท่านเป็นอย่างมากที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามความเห็นฉบับนี้เป็นอย่างดียิ่ง

นางสาวพิมพ์บุญ บุญทาเมือง
นักศึกษาสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครูสังกัดศึกษา**เพศ** ชาย หญิง**ประสบการณ์ในการสอนวิชาสังคมศึกษา** น้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี มากกว่า 10 ปี**ระดับชั้นสอนในวิชาสังคมศึกษา** ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อื่นๆ.....

ตอนที่ 2 ปัญหาด้านการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูสังกัดศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่

เขต 5

ปัญหาด้านการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
1.ด้านนโยบายของโรงเรียน					
1.1 การกำหนดนโยบายของโรงเรียนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับแนวนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ					
1.2 นโยบายการจัดทำหลักสูตรด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น					
1.3 การวางแผนในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน					
1.4 การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน					
1.5 การสนับสนุนจัดสรรงบประมาณจากโรงเรียนสำหรับจัดการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น					
1.6 การจัดให้มีสื่อการสอนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ					
1.7 การสนับสนุนให้ครูสังกัดศึกษาพานักเรียนออกไปศึกษานอกสถานที่โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน					
1.8 การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นโดยการไปอบรมด้านการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำมาปรับใช้ในการเรียนการสอน					

ปัญหาด้านการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
2. ด้านการเรียนการสอน					
2.1 การสนับสนุนจากโรงเรียนให้ครู ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนอย่างเต็มที่					
2.2 ความเพียงพอของงบประมาณ ในการ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอน					
2.3 การส่งเสริมให้ครูพัฒนาความสามารถด้านการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น					
2.4 มีสื่อด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับใช้ในการเรียนการสอน					
2.5 แผนการวางแผนของครูสังคมศึกษาในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
2.6 การได้ใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชน					
2.7 ความร่วมมือด้านการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน					
2.8 ความสม่ำเสมอด้านการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนของครูสังคมศึกษา					

**แบบสัมภาษณ์ครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านการใช้ภูมิปัญญา
ท้องถิ่นของครูสังคมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 5**

ตอนที่ 1 สาเหตุของปัญหาด้านการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูสังคมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
เชียงใหม่ เขต 5

1).....

.....

.....

2).....

.....

.....

3).....

.....

.....

ตอนที่ 2 แนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูสังคมศึกษา ในเขตพื้นที่
การศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

1).....

.....

.....

2).....

.....

.....

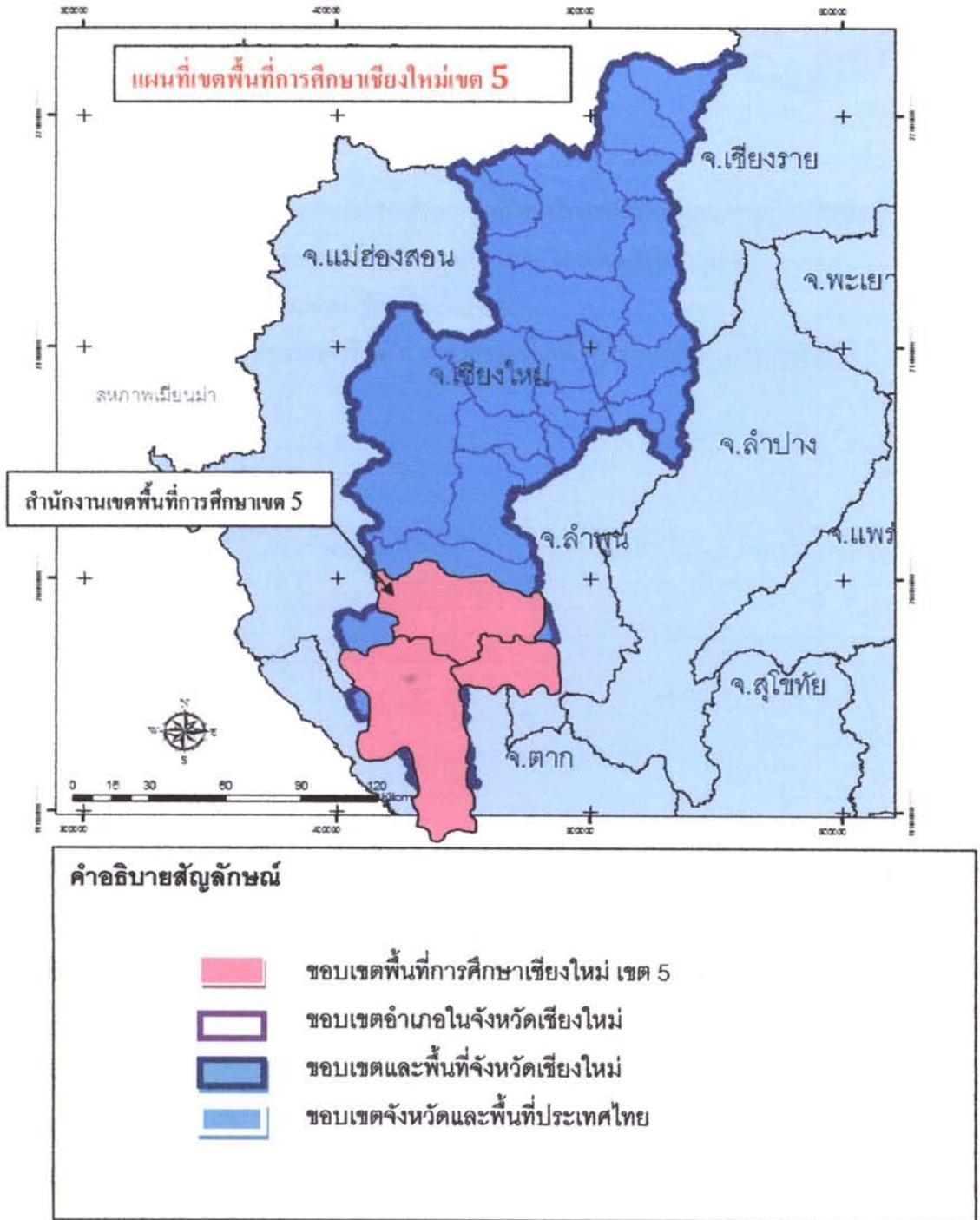
3).....

.....

.....

ภาคผนวก ก
แผนที่เขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

ภาคผนวก ก
แผนที่เขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 5



ประวัติผู้เขียน



ชื่อ – สกุล

นางสาวพิมพ์บุญ บุญทาเมือง

วัน เดือน ปีเกิด

9 กรกฎาคม 2526

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2539

ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านทุ่งโป่ง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. 2545

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนฮอดพิทยาคม
อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. 2549

ครุศาสตรบัณฑิต สาขาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

